

Părintele Ioan-Aurel Bolba și-a lansat cartea la Oradea

„Episcopii ortodocși ai Oradiei”

Un eveniment editorial aparte a întregit, în aceste zile, peisajul cultural al urbei de pe Crișul Repede. Este vorba despre lansarea cărții „Episcopii ortodocși ai Oradiei”, al cărei autor este preotul bihorean Ioan-Aurel Bolba, slujitor al altarului zeci de ani lângă Mangalia, pe litoralul Mării Negre. Evenimentul a avut loc miercuri, 29 martie, în Sala „Florica Ungur”, și a fost organizat de Filiala Bihor a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România.

Apreciat slujitor al altarului și scriitor

Manifestarea a fost deschisă de Dinicu Braghină, președintele filialei Bihor a UZP, după care a luat cuvântul colegul nostru, profesorul și jurnalistul Nicolae Răuciu, din Aleșd, inițiatorul și coordonatorul evenimentului.

„Am avut prilejul, până acum, să prezentăm cărți de versuri și proză ale unor scriitori consacrați, dar și ale unor scriitori amatori, proveniți din domenii mai puțin literare, dar pasionați și autodidacți, dascăli și medici. Azi, lista lor se completează cu un preot care, pe lângă calitatea de slujitor al altarului, a primit de la Dumnezeu și harul de a împărtăși, prin scris, aspecte de viață”, a spus profesorul Nicolae Răuciu.

„Părintele Ioan-Aurel Bolba este un vajnic și apreciat slujitor al altarului, care nu s-a limitat cu harul duhovnicesc, ci și-a pus în valoare și capacitatea intelectuală cu care a fost înnoobilat de la Dumnezeu, precum și calitățile cărturărești. Meseria de scriitor și-a etalat-o în mai multe cărți, ceea ce îi conferă statutul de scriitor profesionist”, a mai spus profesorul Nicolae Răuciu.

Părintele Ioan-Aurel Bolba s-a născut la 26 august 1946, în orașul Vașcău, județul Bihor, fiind licențiat al Facultății de Teologie Ortodoxă din București, autor al mai multor articole, studii, lucrări și cărți: „Jurnal francez de vacanță” - Editura „Metafora”, Constanța, 2003; „Sejur în insula de smarald” - la aceeași editură, 2004; „Figuri luminoase de ierarhi și preoți cărturari” - vol. I și II, 2006, 2007 și „Episcopii ortodocși ai Oradiei”, 2008, toate trei apărute la Editura „Ex Ponto” din municipiul Constanța. Au urmat cărțile „Patriarhii României” - Editura „Ex Ponto”, 2010; „Sejur de toamnă la Kuşadası” - Editura „Metafora”, 2010; „Vacanță în Corfu” - Editura „Metafora”, 2011

Evenimentul a fost organizat de Filiala Bihor a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România

și „Pelerin în Țara Sfântă” - Editura „Callas Print”, Mangalia, 2012.

O carte cât o istorie...

„Episcopii ortodocși ai Oradiei”, ediția a II-a, adăugită și revizuită a apărut la „Editura Ex Ponto” din Constanța.

„Prima ediție, din 2008, a cărții nu era completă, pentru că nu-l trecusem pe Preasfințitul Dr. Sofronie Drințec, întrucât avea puțină vreme de când era ierarh aici, la Oradea, și am zis să mai treacă niște ani. Astfel, în anul 2015, și cu ocazia celor 320 de ani de la prima atestare documentară a primului episcop Efreim Banianin prin părțile acestea ale Oradiei, a apărut ediția a II-a, adăugită și revizuită”, a declarat pentru CRIȘANA părintele Ioan Bolba. Cartea este (re)scrisă cu multă seriozitate, maturitate și discernământ duhovnicesc, precum și cu multă acuritate în privința datelor istorice și biografice ale celor șapte ierarhi, de pie memorie și vrednică admirație.

Cel dintâi episcop ortodox cunoscut cu numele, Efreim Banianin, este pomenit, în documentele vremii, în contextul politico-social creat în urma desființării Pașalâcului turcesc de la Oradea, de către trupele habsburgice (1692), când se amintește despre faptul că în Oradea reprezentanții coroanei habsburgice nu au aflat niciun episcop catolic, ci doar unul „schismatic” (ortodox). Este vorba despre episcopul Efreim Banianin, care își avea reședința la Velența, acolo unde se afla și o biserică ortodoxă, de altfel, străvechea catedrală episcopală până în anul 1920, care dăinuie și azi.

Următorul episcop ortodox amintit în documente este Petru Hristofor, care a venit la

Oradea în anul 1708 cu scrisori de recomandare din partea episcopului Antim Ivireanul. În perioada 1708-1712, acesta a desfășurat o activitate de decalvinizare și decatolicizare a parohiilor din zona Beiușului care au avut de suferit cel mai mult de pe urma campaniilor prozelitiste.

Odată cu plecarea lui Petru Hristofor, Eparhia Oradiei nu a mai avut episcop propriu timp de mai bine de două veacuri (până în anul 1920), ajungând sub oblăduirea episcopilor sârbi, iar mai târziu români, ai Aradului. Trebuie precizat faptul că Episcopia Oradiei nu s-a desființat prin vreun re-script imperial și nici nu a fost anexată ca teritoriu la Eparhia Aradului; ea a rămas pe mai departe ca episcopie cu scaun vacant a cărui locotenentă era asigurată de către episcopii de la Arad și care era condusă din punct de vedere administrativ de un Consistoriu (Consiliu) eparhial.

Episcopii de la Arad oficiau hirotoniile și sfințirea bisericilor, a antimiselor și se îngrijeau de procurarea Sfântului Mir, dar în privința problemelor administrative ei erau reprezentați de către un vicar (namestic), mai apoi acesta era arhimandrit și mai târziu protopop, care era implicit și președintele Consistoriului și locuia la reședința de la Oradea-Velența.

„Ultima dată a fost numit aici superior al Consistoriului, care își avea sediul la Oradea-Velența protosinghelul Vasile Mangra. După câțiva ani, va fi ales mitropolit al Ardealului, și în locul lui este numit arhimandritul Roman Ciorogariu, un om deosebit, un gazetar de mare clasă, un patriot extraordinar. Înainte de a fi adus la Oradea, fusese directorul Institutului Teologic-Pedagogic din Arad. El s-a luptat aici, la

fel ca și ceilalți dinaintea lui, și astfel, în anul 1920, după promisiunea Regelui Ferdinand, s-a dat decretul pentru reînființarea Episcopiei Oradiei. Un an mai târziu, în 1921, a avut loc înscăunarea lui Roman Ciorogariu ca primul episcop după aproape 200 de ani de absență”, a mai spus părintele Bolba.

După moartea episcopului Roman Ciorogariu, în scaunul Episcopiei Oradiei a urmat dr. Nicolae Popovici, profesor de Dogmatică și Apologetică la Academia Teologică din Sibiu.

Succesorul episcopului Nicolae Popovici în scaunul episcopal al Oradiei a fost desemnat, după mai bine de un an de la vacantare, la 11 noiembrie 1951, în persoana arhimandritului Valerian Zaharia. I-a urmat în scaun, ca cel de-al patrulea ierarh al Episcopiei Oradiei, dr. Vasile Coman, ales în această demnitate la 13 decembrie 1970 și înscăunat, în Biserica cu Lună, în 1971.

„În urma lui, pentru că se îmbolnăvise, a fost adus ca vicar aici prof. dr. Ioan Mihălțan. Îi plăcea mereu să spună „Eu sunt preotul de la țară, pentru că el era de loc din Ohaba, județul Alba. Pentru că s-a îmbolnăvit și el, după episcopul Ioan, vine ca ajutor Preasfințitul dr. Petroniu Florea, arhieru-vicar, care, în cele din urmă, va fi numit la Sălaj.

În timpul cât mai era vicar la Oradea, este adus de la Gyula actualul episcop, dr. Sofronie Drințec, care este și astăzi, un episcop „de marcă”, întrucât este foarte titrat, vorbește aproape la perfecție șapte limbi, are studii foarte multe. Mai întâi a făcut Facultatea de Medicină din Timișoara, iar pe urmă, Cel de Sus l-a luminat și l-a îndreptat spre preoție”, a concluzionat părintele Ioan Bolba.

■ Loredana IONAȘ

Concurs pentru publicații Reviste școlare și jurnalistică

Școlile din Bihor, fie gimnaziale sau licee, care au reviste de calitate, pot participa pe 12 aprilie la concursul național „Reviste școlare și jurnalistică”. Cele mai bune 10 dintre publicații vor merge apoi la etapa națională.

Concursul are ca obiective principale cunoașterea și popularizarea la nivel național a revistelor concepute și conduse de elevi, evaluarea și verificarea experienței în domeniul publicisticii școlare, polarizarea unui număr cât mai mare și cât mai variat de talente în jurul revistei școlii, cultivarea respectului pentru cuvântul scris, pentru exprimarea corectă și expresivă în limba română, educarea tinerilor în spiritul respectului pentru adevăr, pentru reflectarea obiectivă a realității, prin aplicarea principiilor deontologice ale profesiei de jurnalist, sporirea nivelului de însușire a tehnicilor clasice și moderne de redactare, tehnoredactare, documentare, investigare, multiplicare, difuzare a unei publicații școlare. Din punct de vedere al ariei de adresare și al conținutului, la concurs pot participa reviste magazin (caleidoscop), oglindind complex întreaga activitate a clasei, a școlii, constituind și un bogat documentar în toate sferile educației, culturii și cercetării (inclusiv cele realizate în cadrul proiectelor educative europene). Pot participa reviste atât din școlile gimnaziale, cât și din licee. Pentru etapa județeană, juriul va selecționa maxim 10 titluri. Aceasta va avea loc între 15 mai și 5 iunie. Juriul național va analiza și selecționa revistele, în perioada 20 mai – 5 iunie, stabilind 80 de reviste laureate (40 ale școlilor gimnaziale, 40 ale liceelor/școlilor profesionale din toată țara). O parte dintre acestea, în funcție de bugetul alocat și de punctajul obținut, vor avea reprezentanți la faza finală a concursului, înscrisă în Calendarul Activităților Educative al Ministerului Educației Naționale. Mai multe detalii se găsesc pe site-ul Inspectoratului Școlar Județean Bihor.

■ Vasilică ICHIM

Universitatea din Oradea Mai multe burse ocazionale

În Ședința de senat de la începutul săptămânii, Comisia de acordare a burselor pe universitate pentru studenți a propus spre analiză și avizare 31 de burse de ajutor social, 6 burse de ajutor social ocazional și 26 de burse ocazionale pentru rezultate deosebite.

Cele 31 de burse de ajutor social care se încadrează în criterii au fost împărțite astfel: 8 pentru studenți orfani de ambii părinți sau proveniți din centrele de plasament, cu venituri cuprinse între 0 și 685 de lei pe lună de membru, 10 pentru studenți orfani de un părinte cu venituri cuprinse între 275 și 827 de lei pe lună de membru, 12 pentru studenți cu venituri foarte mici, cuprinse între 0 și 266 de lei pe lună pe membru și una pentru un caz medical cu handicap grav. Pe lângă acestea se vor acorda și 6 burse de ajutor social ocazional în cuantum de 300 de lei (o singură dată pe semestru).

Pentru burse ocazionale pentru rezultate deosebite au fost depuse 44 de dosare și s-au aprobat 26. Acestea îndeplineau condițiile și au primit un punctaj cuprins între 42 și 10 puncte, patru dosare având același punctaj (10 puncte), neputând fi departajate. Cuantumul unei burse ocazionale pentru rezultate deosebite este de 450 de lei și se acordă o singură dată pe semestru.

■ Vasilică ICHIM